

Legal Alert

27 жовтня 2023 | www.skslegal.pl

Система торгівлі квотами на викиди парникових газів (EU ETS) - регуляторні зміни

28 жовтня 2023 року набудуть чинності положення Закону від 16 червня 2023 року про внесення змін до Закону - Геологічне та гірниче право та деяких інших законів (Dz. U. 2023 roz. 2029) ("**Зміни**"). Зміни частково імплементують Директиву Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2023/959 про реформування системи торгівлі квотами на викиди парникових газів ("**EU ETS**").

Розширення каталогу інсталяцій, на які поширюється EU ETS

Зміни розширюють каталог інсталяцій, на які поширюється дія EU ETS: вони знижують пороги, що дають право на участь окремих інсталяцій в EU ETS, і включають нові види діяльності в рамках системи. Зміни включатимуть, серед іншого, такі види діяльності:

- виробництво заліза або сталі;
- виробництво первинного алюмінію або глинозему;
- виробництво водню (H₂);
- виробництво сажі.

Перегляд дозволів та нові дозволи

Кожен оператор інсталяцій, на яку поширюється дія EU ETS, зобов'язаний переглянути дозволи, плани моніторингу та плани відбору проб для існуючих інсталяцій і подати заявку на внесення змін до них до **31 грудня 2023 року** (за необхідності).

Для інсталяцій, які будуть охоплені EU ETS вперше в результаті Змін, заявка на отримання дозволу повинна бути подана до **27 листопада 2023 року**.

Обов'язки для муніципальних сміттєспалювальних заводів тепловою потужністю понад 20 МВт

Згідно зі Змінами, на муніципальні сміттєспалювальні заводи із загальною номінальною тепловою потужністю понад 20 МВт поширюватиметься обов'язок здійснювати моніторинг, верифікацію та звітувати про викиди парникових газів..

Оператори таких інсталяцій повинні будуть подати заявку на затвердження плану моніторингу викидів та плану відбору проб до 27 листопада 2023 року. Заявка повинна містити, серед іншого, такі документи:

- план моніторингу викидів;
- інформацію про дату, з якої застосовуються план моніторингу викидів та план відбору проб;
- копію дозволу на обробку побутових відходів шляхом термічного перетворення відходів;
- інформацію про інсталяцію, включаючи технічні характеристики джерел викидів та місце здійснення викидів, а також інформацію про право власності на інсталяцію.

Зміни для суб'єктів, що використовують біомасу

Зміни накладають новий обов'язок на операторів інсталяцій, які у 2023 році використовують біопаливо, біорідини та паливо з біомаси. Оператори таких інсталяцій зобов'язані переглянути плани моніторингу викидів, щоб оцінити, чи відповідають використовувані біопаливо, біорідини або паливо з біомаси критеріям стійкості або критеріям скорочення викидів парникових газів, і внести до них зміни до **1 січня 2024 року** (за необхідності).

Нові строки виконання обов'язків, що впливають з участі в EU ETS

Відповідно до Змін, починаючи з 2024 року, буде подовжено термін видачі безкоштовних квот (з 28 лютого до **30 червня** кожного року) та термін, протягом якого оператори інсталяцій EU ETS повинні здійснювати розрахунки за викиди (з 30 квітня до **30 вересня** кожного року, що настає за розрахунковим періодом).

Факультативне перебування в EU ETS

Зміни запроваджують можливість для інсталяції залишатися в системі EU ETS у випадках, коли виробничий процес на інсталяції змінився з метою скорочення викидів парникових газів, а загальна номінальна теплова потужність інсталяції більше не перевищує 20 МВт.

Оператор інсталяції може заявити, що інсталяція залишиться в EU ETS до кінця відповідного (5-річного) періоду. Зміни передбачають можливість повторно подати (один раз) декларацію про те, що інсталяція залишається в EU ETS на наступний 5-річний період. Відповідні положення набувають чинності 1 січня 2024 року.

Реформа системи EU ETS - зміни до законодавства ЄС

На додаток до вищезазначених змін на національному рівні, нормативно-правові акти ЄС передбачають, що реформа системи EU ETS буде включати наступні зміни, що відбуватимуться в декілька послідовних етапів:

- рівень скорочення викидів у секторах, охоплених системою ETS, передбачений на 2030 рік (порівняно з рівнем 2005 року), буде збільшено до 62% (раніше - 43%);
- з 2024 року темпи вилучення квот прискоряться відповідно до щорічного коефіцієнту скорочення (LRF), тобто кількості квот, на яку буде зменшено безкоштовний розподіл;
- відбудеться скорочення квот у рамках так званого ребазингу (у 2024 та 2026 роках, коли буде скорочено відповідно 90 млн. та 27 млн. одиниць EUA);
- будуть запроваджені додаткові правила застосування безкоштовного розподілу квот, згідно з якими 20% безкоштовного розподілу квот на інсталяції залежатиме від впровадження результатів енергоаудиту;

- безкоштовні квоти в таких секторах, як сектор цементу, алюмінію, добрив, виробництва електроенергії, водню, заліза та сталі (сектори, на які поширюється так званий прикордонний вуглецевий податок (CBAM), будуть скасовані на 9-річний період, тобто з 2026 по 2034 рр.);
- централізоване теплопостачання в Польщі отримає додатковий пул з 30% безкоштовних дозволів на викиди CO₂ (у період 2026-2030 рр.) порівняно з поточним правовим статусом. Умовою отримання додаткових безкоштовних EUA буде інвестування ринкового еквіваленту цих дозволів у технології, що значно скоротять викиди до 2030 року. Для цього суб'єкт господарювання, який претендує на додатковий безкоштовний розподіл, повинен буде скласти так звану дорожню карту кліматичної нейтральності до травня 2024 року;
- буде створено нову окрему систему торгівлі квотами на викиди, так звану ETS 2 або BRT ETS, яка поширюватиметься на будівництво та автомобільний транспорт.

Відповідно до положень Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2023/959 від 10 травня 2023 року, кінцевим терміном імплементації вищезазначених нормативно-правових актів є 31 грудня 2023 року (у зв'язку з відсутністю просунутої законодавчої роботи щодо імплементації вищезазначених нормативно-правових актів, очікується, що зміни будуть впроваджені в Польщі із запізненням).

Запрошуємо до контакту з нами

dr Łukasz Wyszomirski
Партнер, адвокат
+48 694 402 342
✉ lukasz.wyszomirski@skslegal.pl

Damian Osiak
Юрист
+48 532 540 139
✉ damian.osiak@skslegal.pl

Maksym Shcherbyuk
Юрист
☎ +48 883 840 627
✉ maksym.shcherbyuk@skslegal.pl